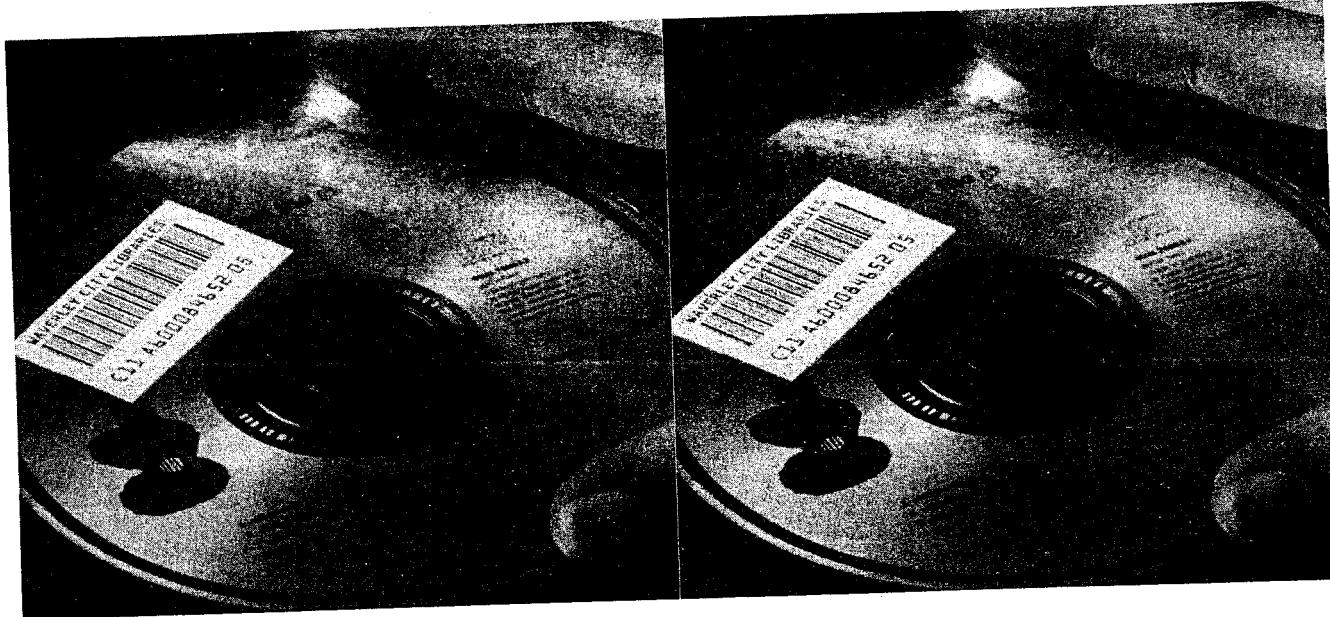

ریکی لیور^۱
 ترجمه انسانه پرچمی^۲
 محمد هادی محسنی^۳

آینده نشر الکترونیکی برای ناشران کتاب

نظامهای اطلاع رسانی و تکنولوژی به دانشگاه سیتی ارائه شده است.

آیا پایه های اقتصادی صنعت انتشار کتاب دچار تزلزل شده است؟

میزان سودآوری انتشار کتاب به طور فرازینده ای دچار مشکل می شود، چرا؟ رقابت اثرات خردکننده ای بر بازار داشته است و ناشران نامیدانه در تلاش اند تا مکانهای جدید را کشف و در آن سرمایه گذاری کنند. این مناطق جدید به طور فرازینده ای دارای بازارهای کوچکتر و نیازهای چاپی کمتر می شوند. این در حالی است که هزینه چاپ کتاب به ناچار افزایش می یابد تا آنها بتوانند جوابگوی مخارج ویرایش، تحریر، چاپ و هزینه های دیگر کتاب بشوند. از سوی دیگر بازگشت سرمایه هر عنوان کتاب جدید مرتبأ رو به کاهش می رود و ناشران ناگزیرند عنوانین مختلفی را از فهرست انتشار حذف کنند تا

مقدمه

انقلاب نشر الکترونیکی فرا رسیده است. بعضی از ناشران با خشنودی از آن استقبال می کنند و بعضی با هراس و بحی میلی، و تعدادی هم آن را نادیده می انگارند. با این حال می توان نتیجه گرفت که این انقلاب تأثیر شگرفی بر رسانه های عمومی خواهد گذاشت.

این مقاله سعی دارد تا محسن و معایب انتشارات الکترونیکی را که توسط ناشران کتاب عنوان می شود روشن سازد. اطلاعات مورد نیاز این تحقیق از طریق ارسال پرسشنامه به ۹۵ ناشر کتابهای تخصصی و دانشگاهی گردآوری شده است. در ضمن، مصاحبه با ناشران کتاب از قبیل - Addison و Berlitz ، Meckler ، Kogan Page ، Nelson ، Wesley و Electronic Publishing Services Ltd به جمع آوری اطلاعات کمک کرده است. این مقاله خلاصه ای از یک رساله است که به عنوان قسمتی از شرایط دریافت درجه فوق لیسانس در رشته

ارائه کند. سپس این مجموعه مرتب شده، آدرس دهن (کامپیوتری) شود و در یک بانک اطلاعاتی وارد گردد. این اطلاعات برای مصرف کنندگان از طریق مجموعه‌ای از رسانه‌های کتابی دیسکهای فشرده و یا خطوط پیوسته قابل استفاده خواهد بود.

مفهوم یک منبع - چند تحويل^۴ ناشران را با درآمد دو باحتی سه برابر رویه رو می‌سازد. محصولات یک منبع - چند تحويل می‌تواند به صورت مکمل و نه به عنوان رفیب پاسخگوی نیاز بازارهای مختلف باشد. در واقع ایجاد بازارهای جدید و بیشترین سوددهی در گرو انتشارات الکترونیک است.

نشر الکترونیکی همچنین می‌تواند ارزش بهره‌وری دراز مدت داشته باشد، در حالی که انتشار کتاب کم تیراژ به خاطر هزینه بالای کاغذ و چاپ متوقف می‌شود. ارزش دیسکهای فشرده جهت محصولات اطلاعاتی و مطبوعاتی جداگانه یک پوند برای هر کدام می‌شود و اگر این اطلاعات به صورت پیوسته و از طریق خطوط ارتباطی ارسال شود هزینه بسته‌بندی را نیز دربر نخواهد داشت. علاوه بر این، هنگامی که احتمال افزایش هزینه‌های کاغذ و چاپ مربوط به عوامل محیطی رو به افزایش است، قیمت فرآوردهای الکترونیکی همواره رو به کاهش می‌رود.

چگونه می‌توان مصرف کنندگان را به استفاده از الکترونیک ترغیب کرد

کتابهای چاپی هنوز جنبه عمومی دارد و استفاده از آن بسیار آسان است. قابل لمس و درک است و در هر زمان و مکان قابل خواندن است. خیلی از مردم دوست دارند که مجموعه کتابهای خود را به دیگران نمایش دهند. همچنین خوانندگان کتاب طبیعتاً محافظه کارند و راضی نخواهند شد صفحه نمایش کامپیوتری را به جای کتاب پذیرند. از پاسخهای داده شده به پرسشنامه چنین بر می‌آید که آشنا بودن خوانندگان کتاب با فرم چاپی و کاغذی عامل اصلی عدم پذیرش نشر الکترونیکی است. پس چه چیزی لازم است؟ آیا برای اثربخشی این تغییرات نرم‌افزار و سخت‌افزار مناسب مورد نیاز است؟

هزینه‌های یک مجموعه قابل برگشت باشد. اگر چه مشتریان هنوز مانند قبل کتاب خریداری می‌کنند، اما تعداد کتابها بیش از نیاز است و مانند یک دور باطل در حالی که بازار مرتباً اشیاع می‌شود درصد زیادی از کتابها بدون خریدار باقی می‌ماند و ناشران به جایی می‌رسند که تنها با فروش تعداد کمی از کتابها می‌توانند هزینه‌های ایشان را جبران کنند.

نیازهای خریداران کتاب مرتباً تغییر می‌یابد. تک‌نگاشتها در صنعت چاپ به عنوان وسیله امرار معاش به حساب می‌آیند و باید انتظار داشت که حداقل ۱۵۰۰ نسخه از یک کتاب فروخته شود تا بتوان هزینه‌ها را جبران کرد در حالی که ناشران اگر بتوانند بیش از ۵۰۰ نسخه بفروشند باید خوشحال باشند. چه اتفاقی برای خوانندگان و کتابداران (خریداران عده کتاب) افتاده است؟ واقعیت این است که در حال حاضر آنها به سوی استفاده از منابع دیگر سوق داده می‌شوند. مجلات علمی، روزنامه‌ها و نشریات ادواری عمومیت بیشتری پیدا کرده‌اند زیرا آنها رایج‌تر، ارزان‌تر و دارای پوشش موضوعی گسترده‌تری هستند و مشتریان نیز به همین دلیل جذب آنها می‌شوند. مردم در حال حاضر نیاز به اطلاعات جاری دارند و نمی‌توانند تا انتشار یک کتاب جدید صبر کنند.

چگونه نشر الکترونیکی می‌تواند به کمک ناشران بیاید؟

نشر الکترونیکی می‌تواند برای تغییر دور باطل فعلی به چیزی بی‌خطر یا مفید، راهی ارائه کند. آماده‌سازی اطلاعات به شکل الکترونیکی در مقایسه با فرم چاپی می‌تواند بازدهی بسیار بالاتری داشته باشد. با استفاده از اتصالات بی‌شمار و جستجوی قدرتمند عملکردهای منطق بول و روش‌های بازیابی، مصرف کنندگان احساس می‌کنند بانکهای اطلاعاتی بزرگ هم اکنون در کنترل آنهاست و جستجوگران ناراضی اطلاعات قبل از غرق شدن در حجم عظیم رسانه‌های چاپی، به کمک انتشارات الکترونیکی احساس پروری خواهند کرد. نشر الکترونیکی می‌تواند به کمک ناشران گوناگون بشتابد. تاکنون پدیدآورندگان می‌بایست متنی را که توسط ماشین تحریر تایپ شده است تهیه کرده، آن را غلط‌گیری و عکسبرداری کنند و پس از تکثیر به شکل کتاب صحافی نمایند، در حالیکه از این پس پدیدآورنده می‌تواند اطلاعاتش را به اشكال مختلف الکترونیکی (متن، تصویر، صدا، ویدئو)

نیازهای سخت افزاری

کامپیوتر یا تلویزیون؟ ناشران حق انتخاب نوع سخت افزار خود را دارند. آنها ترجیح می دهند که کامپیوتر را انتخاب کنند، زیرا دارای هوشمندی، تعامل دو طرفه و توانایی پردازش متن است. به هر حال، کامپیوتر و تلویزیون به یکدیگر نزدیکتر می شوند. کامپیوتر جدید آپل مکینتاش مدل iMac 2006 با یک تیزور تلویزیونی قادر به دریافت بیشتر کانالهای تلویزیون است. شرکت های Philips و Panasonic در حال تبدیل تلویزیونهای هستند که می توانند با محصولات CD-I و 3DO به کار رود. این امکان وجود دارد که تلویزیون و کامپیوتر به صورت ترکیبی به کار گرفته شود. همچنین شرکت Pacakrd bell در ساخت یک سیستم ترکیبی شامل کامپیوتر، تلویزیون، رادیو، تلفن، و فاکس پیشگام است.

نیازهای نرم افزاری

نرم افزارهایی که خوب طراحی شده اند عامل اصلی موفقیت محصولات الکترونیکی بی نظیر از قبیل چند رسانه ایها (متن، تصویر، اینیشن، صدا و ویدئو) هستند. به هر حال محتواهای چند رسانه ایها باید با توقعات بازار به طور مناسب مطابقت داشته باشند. نرم افزار باید خوبی دقیق طراحی شود، کاملاً قابل درک و به آسانی خواندن کتاب باشد. اگر چه اشکال گرافیکی عمل کننده در سیستم عامل ویندوز سریعاً به صورت استاندارد در محصولات الکترونیکی به کار گرفته می شود، با وجود این شرکت میکروسافت ممکن است بزودی آن را با یک سیستم عامل جدید برای بازار افروش جایگزین سازد. نام رمز اتوپیا (Utopia) برای تصویرهایی که به صورت استعاره از موضوعات روزانه گرفته شده است به منظور انجام وظایف سیستم عامل به کار گرفته خواهد شد.

بیشتر ناشران مورد بررسی معتقد بودند که نرم افزار همچنین باید امکان دستکاری و کنترل انسان، امکان بازیابی از طریق عملکردهای منطقی و یا روشهای آماری مانند جست و جوی تعداد و ازهای احتمالی را داشته باشد. روشهای پیشرفتی متصل سازی، تعامل انسان با کامپیوتر را یاری می رسانند. موضوعات ویژه و خالب از یک مجموعه اطلاعاتی می توانند مستقیماً با موضوعات یک مجموعه مطالعاتی مشابه متصل شود و این کار به همان سادگی ورق زدن یک کتاب صورت می پذیرد. تعامل موفقیت آمیز میان انسان و کامپیوتر می تواند هر چه بیشتر استفاده کننده را مجدوب سازد. نلسون

کیفیت سخت افزارهایی که محصولات الکترونیکی را به خواندن می رسانند در مقایسه با کتاب باید خیلی بیشتر باشد. صفحه نمایشگر باید دارای وضوح بیشتری برای خواندن باشد. در حال حاضر تکنولوژی CRT (مانیتور با لامپ های اشعه کاتو دیک) می تواند امکانات قابل قبولی مانند از بین بردن چشمکردن صفحه نمایش، تغییک پذیری بالا و مانیتورهای صفحه مسطح را ارائه کند. تکنولوژی LCD (صفحات نمایشگر تحت با استفاده از تکنولوژی کربستال مایع) که در کامپیوترهای قابل حمل به کار گرفته می شود هنوز کیفیت قابل قبولی را ارائه نمی کند و در نتیجه باید بهبود یابد. همچنین در آینده به اندازه های بزرگتری از صفحه نمایش برای گرد همایی ها و صفحاتی که بتوانند با تغییرات ناگهانی نور زمینه منطبق شوند نیاز است.

مناسبترین شکل این است که سخت افزار تا آنجا که ممکن است قابل حمل باشد. این امر می تواند در گرو بهبود تکنولوژی نمایشگرهای کربستال مایع باشد که البته با افزایش مدارهای ترانزیستوری در سخت افزارهایی که تا حد امکان کوچک شده اند، هم اکنون میسر است. همه تولید کنندگان سخت افزار در حال توسعه کامپیوترهای قابل حمل هستند. دستگاه "دینادیسکمن"^۵ ساخت کارخانه سونی می تواند از دیسکهای فشرده کوچک استفاده کند، "نایت ریدر"^۶ و روزنامه های وابسته در حال تهیه دیسکهایی هستند که امکان تهیه سرویس خبرهای الکترونیکی قابل حمل را فراهم می سازد.

ابزار ورودی استاندارد کامپیوتر، صفحه کلید و موشواره^۷ است. این ابزار توانایی ایجاد ارتباط محاوره ای کامل میان انسان و کامپیوتر را ندارد، در حالی که تشخیص صدای انسان توسط کامپیوتر می تواند روش بهتری باشد. سیستمهای تجاری فعلی حداقل قادر به شناسایی ۱۲۰۰۰۰ کلمه است و لازم است که این توانایی بیشتر شود تا امکان شناسایی تمام کلمه های یک واژه نامه را داشته باشد. این سیستمها باید بتوانند جملات را بشناسند و از عهده شناسایی هر نوع تلفظ برآیند. از تکنولوژی های دیگر که بتوانند تعامل میان انسان و کامپیوتر را بهبود بخشد می توان از امکان شناسایی دستنوشته ها و نمایشگرهایی که با المس صفحه عکس العمل نشان می دهند را نام برد.

فعلی حداکثر قادر به ضبط ۲۰ دقیقه هستند که در اندازه و
وضوح از استاندارد تلویزیون کمی پایین‌تر است. البته این
اشکال به دو صورت در حال برطرف شدن است: ۱) به کمک
استاندارد فشرده‌سازی داده‌های ویدیویی توسط گروه MPEG
(گروه کارشناسان تصاویر متحرک) که توسط آن ۷۲ دقیقه
تصویر بر روی یک دیسک فشرده قرار داده می‌شود، ۲) از
طرف شرکت فیلیپس که در تهیه دیسکهای فشرده با ظرفیت
بالای ۳.۳ گیگابایت پیشگام است. این دیسکها پنج برابر یک
دیسک فشرده استاندارد ظرفیت دارد.

دیسکهای فشرده در هنگام انتقال اطلاعات بر روی
صفحه بسیار کند عمل می‌کنند و بازده خوبی برای کاربران
ندارند. با وجود این، کمپانی NEC گرداننده‌ای را با پهنای باند
۶۰ کیلو بایت در ثانیه تولید کرده است که چهار بار سریع‌تر از
تولیدات قبلی است.

ناشران در حال حاضر می‌توانند به کمک تکنولوژی
دیسکهای فشرده قابل ضبط، خود مستقلًا اقدام به تهیه و
توزيع دیسکهای فشرده کنند. با هزینه‌ای کمتر از ۳۰۰۰ پوند
(که هر لحظه کاهش پیدا می‌کند) هر کسی می‌تواند یک
دستگاه ضبط و تکثیر دیسکهای فشرده را خریداری کرده و به
تکثیر نسبتاً ارزان ۱۰۰ دیسک فشرده یا کمتر پردازد. به این
ترتیب، می‌توان دیسکهای فشرده را به طور مرتب و در چندین
دوره منتشر کرد. این بدان معناست که ناشران می‌توانند
دیسکهای فروخته شده به مشتریان خود را روزآمد نگاه دارند
و این امکان می‌تواند برای تهیه سالانه‌ها مانند راهنمای
انتشارات ناشران مناسب باشد.

ابهاماتی در استاندارد کردن تولید دیسکهای فشرده وجود
دارد. به محض این که سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)
استانداردی را تصویب می‌کند، تکنولوژی دیسکهای نوری
ابعاد جدیدی پیدا می‌کند و در نتیجه نیاز به استانداردهای
جدید پیدا می‌شود. برای مثال، در حالی که مناقشه میان طرح
Photo cd Multisession و Frankfurt دیسکهای فشرده قابل ضبط ادامه دارد، تقاضا برای دیسکهای
فشرده با ظرفیت بالا، استانداردهای دیگری را ایجاد خواهد
کرد. علاوه بر این، عدم تطابق میان ROM - CD که با
کامپیوترهای شخصی کار می‌کند و I - CD که با تلویزیون کار
می‌کند، وجود دارد. بنابراین، لزوم ایجاد استاندارد جهانی برای
تولید انبوه دیسکهای فشرده به طور میراث احساس می‌گردد.

در محصول خود با نام En marcha که به زبان اسپانیایی است،
یک میکروفون قرار داده است که کاربر می‌تواند صدای را
ضبط کند و سپس از طریق کامپیوتر گوش کند.

از طریق توانایی عظیم ذخیره داده‌ها در یک رسانه
دیجیتالی، استفاده کنندگان می‌توانند سریعاً به حجم عظیمی از
داده‌ها دست پیدا کنند. برای مثال انتشارات دانشگاه آکسفورد،
متن کامل فرهنگ چند جلدی آکسفورد را تنها بر روی یک
دیسک نوری منتشر کرده است. در آینده این امکان وجود دارد
که ناشران لیستی از تمام اطلاعات مورد نیاز مشتریان خود را
انتخاب کنند.

اگر چه هزینه تحقیقات بالا خواهد بود، اما قیمت
محصولات الکترونیکی باید در حدی باشد که بتواند در
بازارهای عمده جای پایی برای خود پیدا کند. قیمت
محصولات به طور متوسط باید کمتر از ۵۰ پوند باشد تا
مشتریان معمولی بتوانند آن را خریداری کنند. در واقع تنها
زمانی توده مشتریان از محصولات الکترونیکی استقبال
می‌کنند که قیمت آن کاهش یافته و در مقایسه با همتای سنتی
خوبی (نشر چاپی) ارزان‌تر تمام شود.

انتقال محصولات الکترونیکی پیوسته یا نایپوسته؟

ناشران می‌توانند چگونگی توزیع محصولات الکترونیکی
خود را انتخاب کنند. آیا آنها را در قالب دیسکهای فشرده قرار
دهند و به صورت نایپوسته بفروشند یا اینکه آنها را از طریق
شبکه کابل‌های تلویزیونی یا اینترنت مستقیماً برای مشتریان
خود بفرستند؟ به نظر مرسد که شکل انتقال به صورت
پیوسته^۸ یا نایپوسته^۹، مزايا و معایبی برای ناشران و مصرف
کنندگان داشته باشد.

توزیع به صورت نایپوسته

دیسکهای فشرده فقط خواندنی دارای ظرفیت عظیم ۶۸۰ مگابایتی برای ذخیره داده‌های رقومی^{۱۰} است. این دیسکها می‌توانند ۴۰۰ برابر یک فلاپی دیسک ۱/۴۴ گیگابایتی ظرفیت
داشته باشند. با وجود این، هنوز لازم است حجم ذخیره‌سازی
این دیسکها برای ذخیره ویدئو افزایش پیدا کند. تصاویر ویدئو
نیاز به حجم عظیمی از حافظه دارند در حالی که محصولات

دیگری در مقابل دیسکهای فشرده است. این کارتها که به اندازه کارتها اعتباری هستند، می‌توانند به کامپیوترهای قابل حمل وصل شده و با هزینه پایین و فدرت بازیابی بالا به جستجوی اطلاعات در منابعی از قبیل نقشه‌ها، ترازووها و راهنمای مجلات خارجی پردازنند.

نتایج به دست آمده از پرسشنامه و مصاحبهای انجام شده با ناشران بیانگر این است که آنها تمایل بیشتری به تحویل اطلاعات از طریق ناپوسته دارند. چرا؟ اول این که دیسکهای فشرده مطلوب‌ترند، زیرا مشتریان نسبت به آنها مانند کتاب احساس مالکیت می‌کنند، دوم این که انتشار دیسکهای فشرده به طور مؤثر باعث تغییر روشهای سنتی تجارت ناشران نمی‌شود و اگر چه شیوه تولید و محتوای دیسکهای فشرده با کتاب ممکن است متفاوت باشد، اما بیاست قیمت‌گذاری، مجموعه درآمد و کاتالوگ‌های توزیع مانند گذشته باقی خواهد ماند.

ارتباط مستقیم

شبکه اینترنت مهمترین رسانه برای انتشارات الکترونیک خواهد بود. این شبکه در حال حاضر به صورت یک شکل آزاد از شبکه شبکه‌ها گسترش یافته است و امکان ارتباط پوسته و گستردگی جهانی را امکان‌پذیر می‌سازد. این شبکه به طور عمده برای جامعه دانشگاهی به عنوان ابزاری برای انتقال آزاد اطلاعات، عمل می‌کند. تحولات اخیر بیشتر به خاطر تمایل بازارگانان و استفاده کنندگان خانگی به اتصال به آن و در مرتبه بعد امکان ارسال اطلاعات توسط ناشران به بازار بوده است.

سه مزیت عمده برای استفاده از اینترنت به عنوان محمل انتشارات عبارتند از: اتصال پذیری، ظرفیت و عمومیت داشتن آن. بیست میلیون نفر (با ۱۵٪ افزایش ماهانه) امکان دسترسی به اینترنت را پیدا کرده‌اند. حجم اطلاعات رسانه‌های ترکیبی حتی در ظرفیت ذخیره‌سازی دیسکهای فشرده هم نمی‌گجد و در ضمن تمام اطلاعات هم می‌تواند (برخلاف دیسکهای نوری) سریعاً روزآمد شود.

ارسال محصولات اطلاعاتی به صورت مستقیم به مصرف‌کنندگان دارای دو امتیاز است:

۱. نیازی به استفاده از زنجیره توزیع مانند محصولات غیرپوسته ندارد؛
۲. هزینه‌گران انبارسازی، نگهداری و انتقال حذف خواهد شد.

انتشار دیسکهای فشرده دارای دو شیوه م مختلف قیمت‌گذاری است. مشتریان حقیقی (اشخاص) دیسکهای فشرده را به عنوان یک سرمایه قلمداد می‌کنند و ترجیح می‌دهند که برای آن قیمت مشخصی را پردازنند، در حالیکه مشتریان حقوقی، مانند یک سازمان، ممکن است ترجیح دهند که فقط به صورت امنی از آنها استفاده کنند و تنها مایل به پرداخت هزینه برای هر بار استفاده از دیسکها باشند. این گونه استفاده از طریق یک مودم می‌تواند میسر باشد.

به عمان اندازه که مشتریان و فروشندهای کتاب ممکن است با محصولات دیسک نوری نااشنا باشند، ناشران می‌بایست به بهبود روشهای بازاریابی و خرده‌فروشی خود بپردازند. فروش بیشتر ایجاب می‌کند که محصولات الکترونیکی از طرف فروشندهای کتاب به نمایش گذاشته شود تا مشتریان بتوانند در فروشگاهها این محصولات را مورد آزمایش قرار دهند. ناشران باید برای حضور همه‌جانبه در بازار جزئیات دیگری را هم مد نظر قرار دهند؛ از جمله خرده‌فروشان محصولات الکترونیکی، فروشگاه‌های ضبط و پخش نوار، روزنامه فروشی‌ها و سوپرمارکتها. در آینده ایجاد کتابفروشی‌هایی که تنها محصولات الکترونیکی می‌فروشند ممکن است ضروری باشد. این کتابفروشی‌ها با مشکلات مخزن که کتابفروشی‌های معمولی با آن روبرو هستند، مواجه نمی‌شوند، زیرا از هر عنوان یک نسخه اصلی نگهداری می‌شود و اگر خریدار یک نسخه از کتابی را خواست می‌توان فوراً یک کپی از نسخه اصلی بر روی یک دیسک فشرده خالی تهیه کرد و به مشتری داد.

این احتمال وجود دارد که تکنولوژی دیسکهای فشرده در آینده نزدیک منسخ شود. آنچه بیشترین اهمیت را دارد این است که ظرفیت ذخیره‌سازی دیسکهای فشرده معمولی برای ضبط یک فیلم تلویزیونی تمام صفحه همراه با صدا کافی نیست. برای حل این مسئله دو تکنولوژی جدید که هنوز برای استفاده تجاری آماده نشده وجود دارد. اولین راه حل، ذخیره نوری چند لایه است که تا ۱۰ گیگابایت اطلاعات را می‌توان بر روی لایه‌های مشکل از یک ساتین‌تر مواد قابل ضبط قرار داد. راه حل دیگر استفاده از تکنیک هولوگرافی است. با استفاده از این شیوه فیلمهای پلیمری حساس به نور که به اندازه یک سکه کوچک می‌باشند، قادر به ذخیره‌سازی چندین میلیارد بیت اطلاعات می‌شوند. کارتهای PCMCIA انتخاب

۱۵ پیام کتابخانه

را از طریق شبکه جهان‌گستر وب انجام دهند. این سرویس اطلاعاتی که مرتباً استفاده از آن افزایش می‌یابد از یک سنتی‌ترم فرامتن^{۱۳} با طرز کار آسان برای نازمان‌دهی اطلاعات در مجموعه‌های موضوعی مختلف استفاده می‌کند. یک بخش تجاری به صورت تعاوی وجود دارد که در آن می‌توان به ایجاد نشریات الکترونیکی پرداخت و ناشران می‌توانند به ارسال کاتالوگ و توزیع و فروش محصولات الکترونیکی خود پردازنند.

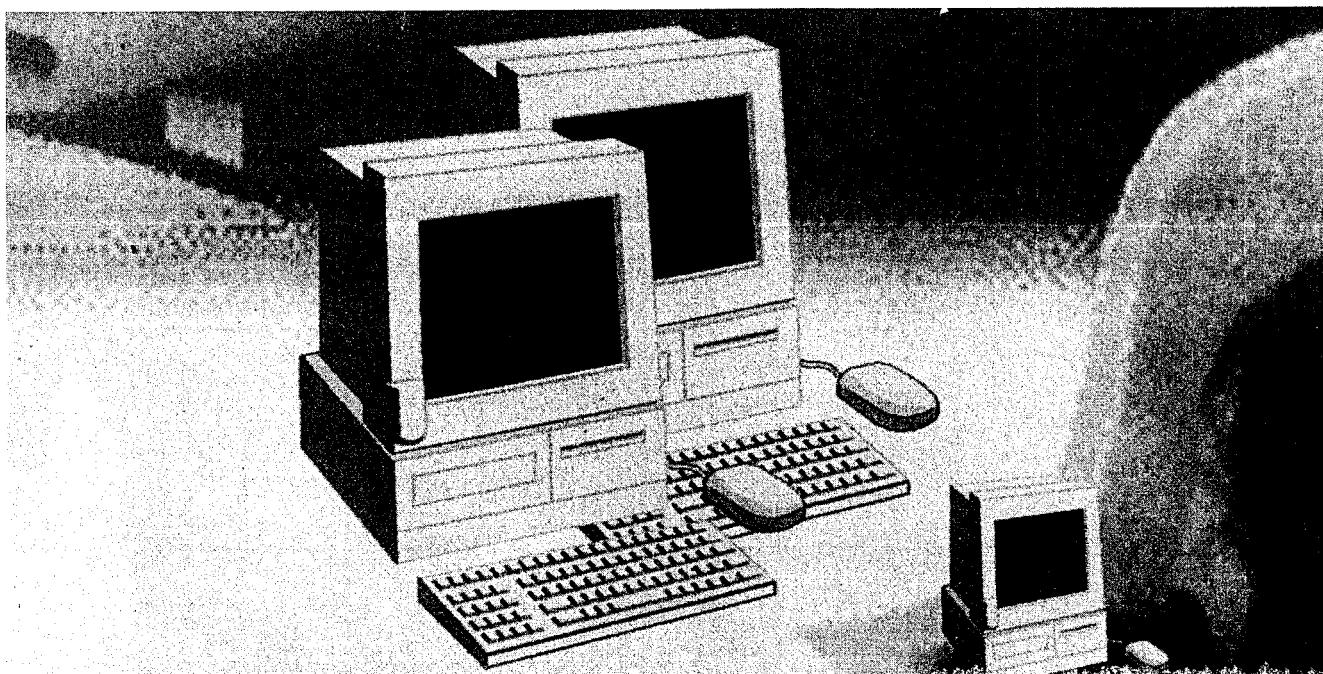
بعضی از تهیه‌کنندگان اطلاعات ممکن است پراکنندگی کمتری را با استفاده از کابل‌های تلویزیونی با پهنه‌ی باند عریض تر (از طریق کابل‌های فیر نوری) ترجیح دهند. به نظر می‌رسد شرکتهایی نظیر Prodigy و American online در صدد ارائه خدمات اطلاعاتی از طریق کانالهای اصلی تلویزیونهای کابلی هستند. به هر حال در آینده ممکن است شبکه تلویزیونهای کابلی قسمتی از شبکه اینترنت باشد.

بیشتر ناشران کتاب نگران فروش اطلاعات از طریق شبکه اینترنت هستند. آنها نمی‌توانند پیش‌بینی کنند که این امر چگونه تکامل پیدا خواهد کرد و چه کسی به آن نظم خواهد بخشید. همچنین نگران عدم امکان موفقیت برای کسب درآمد

سیاست قیمت‌گذاری برای انتشارات پیوسته با انتشارات ناپیوسته متفاوت خواهد بود، چنانچه نتوان اطلاعات را خرید می‌توان آن را به امانت گرفت. یک نمونه از این شیوه اشتراک که مورد استفاده قرار می‌گیرد به طور مثال "دایرکتوری المعرف بریتانیکا" است که می‌توان آن را بر روی شبکه جهانی وب^{۱۴} با هزینه ماهی ۲۵ دلار مشترک شد. روش‌های دیگر پرداخت هزینه می‌تواند براساس زمان استفاده و یا بر اساس کمیت و کیفیت اطلاعات منتقل شده باشد. همه این روش‌ها نیاز به یک سیستم اندازه‌گیری مقدار اتصال مصرف‌کننده یا ناشران که به عنوان میزبان عمل می‌کند دارد.

چنانچه اینترنت جایگاه نهایی خود را به دست آورد، ابزارهای قابل ملاحظه‌ای برای ناشر به وجود می‌آید که می‌توانند محصولاتشان را با موفقیت به بازار عرضه کنند.

بیشتر میزبانها که بر روی اینترنت قرار دارند ترجیح می‌دهند که نامشان فاش نشود و آگهی و بازاریابی اطلاعات را در تابلو خبرنامه‌های علمی مناسب قرار دهند. این خبرنامه‌ها توسط انجمنهای اطلاعاتی کارشناسان^{۱۵} که عضو جامعه استفاده‌کنندگان از اینترنت هستند، تشکیل شده است. بهترین کار برای ناشران این است که بازاریابی و توزیع محصولاتشان

وجود خواهد آورد؟

با ظهور تکنولوژی جدید دیسکهای فشرده که قابل ضبط است هر کسی می‌تواند اطلاعات را بدون اجازه بر روی یک دیسک فشرده خالی ذخیره کند و آن را بسیار ارزان‌تر به فروش برساند. ناشران می‌توانند برای حمایت از حق طبعشان به در طریق عمل کنند: ۱) معروفی کامل محصول و ذکر شرایط فروش و شرح و تفسیر غیرقانونی بودن نسخه‌برداری از اطلاعات، ۲) ارائه اطلاعاتی که فقط به وسیلهٔ خریدار با دانستن کلمه عبور، ماهانه در اختیار وی قرار داده می‌شود. در طریق اول می‌بایست استفاده‌کنندهٔ غیرمجاز را که از قوانین حق طبع مطلع نیست از نسخه‌برداری اطلاعات بازداشت، در حالی که در شکل دوم با دزدان حرفه‌ای اطلاعات روبه‌رو هستیم. ناشران ممکن است که برای جبران ضرر مالی ناشی از سرقت اطلاعات، قیمت محصولات الکترونیکی خود را افزایش دهند.

بدست آوردن حق طبع به صورت مقولهٔ پیچیده‌ای در آمده است. در حالی که یک کتاب ممکن است شامل هشتادهزار لغت و چند تصویر باشد، یک محصول الکترونیکی مورد استفاده عموم مانند "دایرة المعارف علوم کیندلری"^{۱۸} شامل هشتاد هزار لغت، ۶۰ عکس رنگی، ۸۰ تصویر منحرک و ویدیویی و دو ساعت برنامهٔ شنیداری می‌شود. پروژه‌های الکترونیکی طیف گسترده‌تری را در بر می‌گیرد و در نتیجه یافتن مواد و وسائل لازم و حقوق قانونی بسیار مشکل و وقت‌گیر است.

انتشارات الکترونیکی هزینه‌های تحقیقاتی قابل توجهی را طلب می‌کند. پروژه‌های الکترونیکی بسیار وسیع تر از محدوده عادی محصولات چاپی است. می‌بایستی مشاوران و متخصصانی برای ارتقاء صنعت جدید و بازاریابی آن استخدام شوند. تحويل مدارک به صورت پیوسته (که دائم در حال استفاده است) احتیاج به نگهداری و بازسازی ساعت به ساعت دارد. از نتایج پرسشنامه چنین به نظر می‌رسد که فقط کمپانیهای انتشاراتی بزرگ می‌توانند وارد محدوده انتشارات الکترونیکی شوند، و حال آن که بسیاری از شرکتهای کوچک‌تر از سرمایه‌گذاری عظیم مالی مورد نیاز به عنوان عامل اصلی بازدارنده ورودشان به انتشارات الکترونیکی نام برده‌اند.

با توجه به دلایل فوق ناشران احساس می‌کنند که نباید به تنهایی وارد دنیای انتشارات الکترونیکی شوند. آنها ترجیح

از این طریق نیز هستند. ناشران در هر است که ورود به بازار نشر پیوسته آنها را در رقابت مستقیم با شرکتهای قادر ترند تلویزیونی و مخابراتی که تهیه کنندگان اصلی محصولات پیوسته هستند قرار دهد. شاید این ترسها توجیه‌پذیر باشند اما نشر پیوسته اتفاق خواهد افتاد و فرصت‌های به دست آمده را نباید از دست داد.

کمک پیشرفتهای تکنولوژی به نشر الکترونیکی

ایجاد بزرگراه‌های اطلاعاتی در شرف وقوع است، این امر به کمک کابل‌های فیبر نوری به عنوان وسیلهٔ انتقال که جایگزین سیمه‌ای مسی رایج می‌شوند، اتفاق خواهد افتاد. انتقال در فیبر نوری با تواتر بالا صورت می‌گیرد و بنا براین امکان انتقال عظیم داده‌ها فراهم می‌گردد. فیبر نوری در گذشته تنها در خطوط اصلی تلفن به کار می‌رود، اما در حال حاضر به دلیل رقابت میان کابل‌های مختلف، شرکتهای مخابراتی استفاده از آنها را در خطوط فرعی نیز آغاز کرده‌اند.

در حال حاضر بزرگراه اطلاعاتی از طریق ابداع ISDN که شبکه رقومی شده تلفنهای خطی^{۱۴} قدیمی است و شبکه تله دیسک^{۱۵} طراحی شده توسط بیل گیتس که شامل ۸۴۰ ماهواره مدار پایین که ۹۵ درصد از سطح زمین را می‌پوشاند حمایت می‌گردد.

فسرده‌سازی داده‌ها به قرار دادن بیشتر ویدئو بر روی لوحه‌ها کمک خواهد کرد. همان‌طور که شرح داده شد، استاندارد فسرده‌سازی داده‌های ویدئو (MPEG) قادر به قرار دادن ۷۲ دقیقه ویدئو بر روی یک دیسک نوری است، فن فسرده‌سازی از این هم فراتر رفته است. فراکس^{۱۶} توانسته است ۱۰۰ صفحه از تصاویر رنگی را بر روی یک فلاپی دیسک معمولی جای دهد.

نوآوریهای جدید در فن اوری صفحات تصویری مسطح و کوچک‌سازی ساخت افزار قبل از شرح داده شد. قدرت ریزپردازنده‌ها با تولد نسل جدیدی از کامپیوترا به طور غیرقابل تصویری افزایش یافته است. کامپیوتراهای با ریزپردازنده Pentium و Powerpc که هر دو با سرعت بالای ۹۰ مگاهرتز کار می‌کنند قابل مقایسه با نسل کامپیوتراهای ۳۸۶ و ۴۸۶ با سرعت ۲۵ تا ۳۳ مگاهرتز نیستند. این کامپیوتراهای جدید که به صورت رقبه‌ای قیمت‌گذاری شده‌اند می‌توانند به صورت مؤثر با داده‌های رسانه‌های ترکیبی^{۱۷} کار کنند.

نشر الکترونیکی چه مخاطراتی را برای ناشرین به

جایی که اطلاعات در حال حاضر به عنوان ارزش کالا و جریان آن است در درازمدت به عنوان شرکت اطلاعاتی و نظریات تجاری محسوب خواهد شد. سرانجام اطلاعات مواد چاپی علمی، فنی، و پژوهشی که به صورت مجلات علمی رشد یافته است به سوی انتشارات الکترونیکی با امکان دستیابی بیشتر پیش خواهد رفت.

در آخر و مهمترین مطلب نوع ویژهٔ خلاقیت و تصورات مورد نیاز خواهد بود که محصولات الکترونیکی را توسعه دهد تا مشتریان ناشنا با کامپیوتر پتوانند به آن پاسخ دهند. بسیاری از دیسکهای فشرده امروزی سعی دارند نسخه‌ای مشابه کتاب خود را ارائه دهند، در حالی که آنها می‌بایست به شیوه‌ای مناسب طراحی شوند و بدون هیچ تعصی ارزش واقعی مندرجات را داشته باشند.

چه مسائلی خارج از کنترل ناشران است؟

تمام ناشران الکترونیکی چه بالقوه و چه بالفعل وقتی مورد سؤال قرار می‌گیرند اعتقاد دارند که بزرگترین مانع اولیه انتشارات الکترونیکی میزان نفوذ کم کامپیوترها در خانه‌است. مصرف‌کنندگان عمومی کامپیوترهای شخصی را تحریک‌هایی، در درجه اول به علت گرانی زیاد دستگاه و در مرحله دوم به خاطر اینکه برنامه‌های آماده برای استفاده آنها موجود نیست. ناشران هم به نوبه خود مایل نیستند که زبان قابل استفاده بر روی کامپیوتر را، وقتی که هنوز سخت‌افزارها رایج نشده‌اند انتشار دهند. این دور و تسلسل به دو طریق شکسته خواهد شد یا کاربردهای جدید باید به وجود آورد و در نتیجه میزان فروش کامپیوترهای خانگی را افزایش داد و یا بازار کامپیوترهای چند رسانه‌ای بتوانند تدریجاً رونق بیند. این اتفاق در عرض چندماه گذشته با ورود نسلی جدید و پرقدرت اما با قیمت قابل تحمل که مجهز به گرداننده‌های دیسکهای فشرده است انجام گرفته است، و ناشرانی مانند Dorling Kindersley پنج محصول جدید خود را برای کریسمس آماده کرده‌اند.

پیش‌رفت سریع تکنولوژی الکترونیک نوعی حالت عدم اطمینان را نیز پدید آورده است خیلی از ناشران قادر نیستند پیش‌بینی کنند که در ظرف یکی دو سال آینده چه پیش خواهد آمد و آیا مناسب است که سرمایه‌گذاری وسیعی بر روی انتشارات دیسک نوری که شاید فقط یک تکنولوژی زودگذر

می‌دهند که شرکایی را که اغلب از بین شرکتهای تهیه نرم‌افزار مستند جهت رویارویی با مخاطرات آینده انتخاب کنند. در حال حاضر شرکتهای انتشاراتی موضوع و اطلاعات را تهیه می‌کنند و شرکتهای نرم‌افزاری به طراحی و چگونگی دستیابی به اطلاعات می‌پردازند. در آینده ممکن است برنامه‌ریزی نرم‌افزار توسط خود ناشران انجام شود و ناشران چشم به راه منافع دیگر ناشی از اتحادشان باشند، از قبیل به دست آوردن مواد چند رسانه‌ای از تلویزیون و فیلم / شرکتها موسیقی، توسعه محصولات امروزی با شرکتها مخلبوات راه دور و (دبیته کردن) محصولات الکترونیکی با رایانه‌های شخصی و بازیهای ویدیویی سرگرم کنند.

ناشران الکترونیکی ممکن است ناشران را به سمت پذیرش مهارت‌های کاری و استراتژی جدید سوق دهند. از میان تمامی بخشها، پروژه‌های یک منبع - چند تحويل، نیاز به دستیابی مهارت‌های وسیعتری خواهد داشت (از جمله ویرایشگری، تولید، بازاریابی و فروش). ناشران الکترونیکی نیاز به ظرفیت قوی و توسعه با یکانهای رقومی خود از مواد چند رسانه‌ای خواهند داشت. آنها نفوذ بیشتری در روابط با مشتریان خود خواهند داشت. عرضه بعد از فروش، بررسی پس آیندهای اطلاعاتی و دسترسی هر چه بیشتر به منابع اطلاعاتی جدید، اهداف آینده شرکتها خواهد بود. به این ترتیب آنها قادر خواهند بود بازارهای مختلف را شناسایی کرده و مشتری واقعی خود را بیابند. منابع مرجع (همان طوری که از نتایج پرسشنامه بر می‌آید) بزرگترین بازار فراهم آورنده انتشاراتی چون Microsoft's Encarta هستند که هم دارای قیمهای پایین و هم دارای نفوذ پذیری بالای محصولاتی از قبیل نقشه‌ها، واژه‌پردازهای غلط‌بایاب و عنوان‌بین تخصصی مانند Meckler's CD-ROMs است. طبیعت محاوره‌ای و چند رسانه‌ای نشریات الکترونیکی به طور آرمانی مناسب بازار آموزشی در تمام سطوح است. نمونه خوب از محصولات مدارس ابتدایی، طرح آموزش و پرورش نلسون^{۱۴} تحت عنوان چکمه پرنده است. سرگرمیهای کودکان بازار بزرگی را پدید خواهد آورد که احتمالاً در کوتاه‌مدت موجب افزایش شدید بازار مصرف این محصولات خواهد شد، و آن هم به نوبه خود موجب افزایش سرمایه‌گذاری عنوانی در زمینه شیوه‌های زندگی و بازی خواهد گردید.

تجارت، سوددهی صعودی بازار را فراهم خواهد آورد،

کرده‌اند. در زمینه انتشارات پیوسته، شرکت‌های مخابراتی رقای پرقدرتی خواهند بود. شرکت BT خدمات تصویری برای تلویزیون تولید می‌کند که شامل فیلم‌های درخواستی، خرید از طریق تلویزیون، برنامه‌های آموزشی و کارآموزی، خدمات اطلاعاتی و بازیهای تلویزیونی است. شرکت‌های چند منظوره بزرگی چون پرسون و یا امپراطوری "مردوخ" اثر قاطعی بر بازار خواهند داشت. آنها امتیازاتی چون مالکیت سرمایه‌های کلان هدایت کننده وسائل ارتباط جمعی بزرگ و کترول بازارهای جهانی را در اختیار دارند. شرکت‌های تولید سخت‌افزار نیز تمایل به ساخت یا آفرینش تولیدات الکترونیکی دارند که همسو با تحولات ذکر شده بوده و میزان فروش سخت‌افزارهای ارتباطی و چندمنظوره آنها را آفرینش خواهد داد. برای مثال شرکت سونی بیش از ۳۰۰ عنوان را برای Data discman خود به ثبت رسانده است. همچنین سازندگان بازیهای ویدیویی عنوانی از ساخت افزارهای قابل حمل خود را به ثبت رسانده‌اند. شرکت‌های تلویزیونی نیز تهیه خدمات اطلاعاتی پیوسته را علاوه بر کالاهای اصلی خود در نظر دارند. آنها در عین حال برنامه ویدیویی (به عنوان مثال، برنامه آشپزی گلچین شده) از برنامه‌های مورد علاقه بینندگان را در دست تولید دارند و همچنین کمپانیهای فیلم و موسیقی، قادر به تولید دیسکهای فشرده‌ای از بهترین فیلمها و هنرمندان خود هستند. برای مثال، پیترگابریل با مشارکت کمپانی ضبط خود یک دیسک فشرده به نام 1 X Plora تولید کرده است.

نتیجه

بیت و بایت و واحدهای رقومی سازی، می‌توانند هرگونه اطلاعاتی را ارائه دهنند. از جمله: کتابهای درسی، تصاویر غیرمتحرک و متحرک، صدا و ویدیو. انتقال اطلاعات از طریق چند رسانه‌ایها در آینده معمول خواهد شد و در نتیجه تفاوت میان وسائل ارتباط جمعی (کتاب، روزنامه، تلویزیون، فیلم، و موزیک) از بین خواهد رفت.

در آینده بازار عظیم اطلاعات الکترونیک ایجاد خواهد شد. ناشران کتاب، شرکت‌های نرم‌افزار، سخت‌افزار، کمپانیهای تلویزیونی، کمپانیهای مخابراتی، شرکت‌های داده‌پردازی، بازیهای ویدیویی، کمپانیهای فیلم و موسیقی و متخصصین (کارشناسان) چند رسانه‌ای، همه در رقابت به دست آوردن جای پایی در این بازار خواهند بود. ناشران سنتی درخواهند یافت که بسیاری از مواد (پیش‌تر به شکل کتاب) اگر به عنوان

باشد انجام دهند یا نه. این حالت عدم قطعیت باعث شده که بسیاری از ناشران متظر مانند که ابرها به کنار روند و پس از آن از لحاظ تجاری موضوع را برسی کنند.

استاندارد سخت‌افزارهای کامپیوتری باید به دقت بررسی شوند. ناشران زمینه‌های مختلفی برای انتخاب دارند: PC، Apple و CD-I TV's (سه سیستم مختلف کامپیوتری)، که با هم مغایرت دارند. تا زمانی که عدم مشابهت میان تلویزیون و کامپیوترها باقی باشد، سیستم کامپیوترهای PC و Apple Mac می‌توانند با یکدیگر سازگار شوند و در زمینه تبدیل این دو به یکدیگر هنوز کارهای بسیاری باقی مانده است.

مخاطرات ناشی از عدم استقبال ناشران از انتشارات الکترونیک

دوران داده‌های رقومی آغاز شده است. کامپیوتر، تلویزیون، و تلفن با هم به سمت ارتباط اطلاعاتی به شکل الکترونیک می‌روند. دنیا وارد عرصه جدید اطلاع‌رسانی می‌شود و مصرف‌کننده به آسانی اما سرسرخانه خود را با آن وفق می‌دهد. امروزه نسل جوان‌تر پیشگام برای پذیرش انقلاب رقومی است و نسل‌های آینده، بیشتر مستمایل به دریافت اطلاعات بر روی صفحه نمایش خواهند بود تا به صورت چاپی.

ناشران سنتی کتاب مجبور خواهند بود انتشارات الکترونیکی را پذیرند تا بتوانند حضور خود را در بازار فروش حفظ کنند و در نتیجه در عرصه رقابت عقب نمانند. اگر چه بسیاری از ناشران با اطمینان عقیده دارند که هر رقابتی فقط در بین ناشران سنتی پیش خواهد آمد، اما گروهی دیگر با اشتیاق فراوان چشم به انتشارات الکترونیکی دوخته‌اند. اینها کیستند؟ شرکت‌های تولید نرم‌افزار با هیجان در انتظار به کارگیری انتشارات الکترونیکی به عنوان یک تجارت پرسود هستند. شرکت میکروسافت به عنوان پیشگام شرکت‌های تولید نرم‌افزار، حقوق الکترونیکی رقومی کردن تمام آثار هنری در گالری‌های ایالات متحده را خریداری کرده است و هم اکنون CDS Musi cal Instruments و Encarta را تولید کرده است. در آینده دو توسعه جدید با نامهای Ancient Land و Dangerous Creatures را در برنامه تولید خود دارد. همچنین شرکت‌های متخصص وسایل ارتباط جمعی مانند Andromeda و Attica cybernetics Interactive جهت ناشران کتاب دیسکهای فشرده تولید کرده‌اند. این شرکت‌ها خود نیز شروع به انتشار تولیدات خوبش

۱۹
۲۰
۳۱
۴۲
۵۳
۶۴
۷۵
۸۶
۹۷
۱۰۸
۱۱۹
۱۲۰

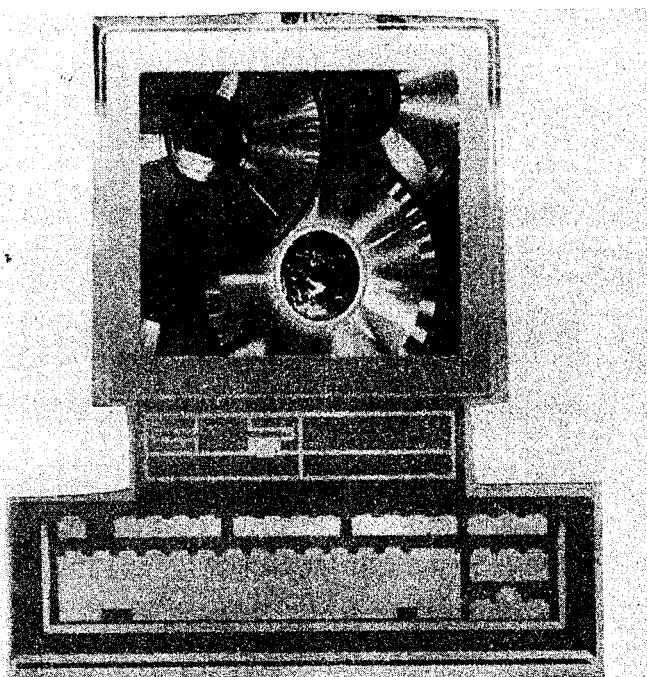
کمپانیهای فیلم و موسیقی ابدأ در نظر گرفته نمی‌شوند. ناشران الکترونیکی تمايل بسیار زیادی به کار با سیستمهای ناپیوسته مانند دیسکهای فشرده دارند.

- ناشران بالقوه هر چند به تحويل دیسک فشرده علاقه وافر دارند، لیکن ترکیبی از سیستمهای پیوسته و ناپیوسته را ترجیح می‌دهند. سخت‌افزار PC انتخاب مشترک خواهد بود. تلویزیون و کتابهای جیبی الکترونیکی کنار گذاشته می‌شوند. استفاده از سخت‌افزار صرفاً توسط صفحه کلید و مشواره عملی بود. چه برای ناشران الکترونیک بالقوه یا بالفعل عامل مؤثر برای جذب مقبولیت عموم، ارزان بودن سخت‌افزار و نرم‌افزار و سپس نفوذ هر چه بیشتر کامپیوتر در خانه‌هاست و از سوی دیگر ایشان خواهان استاندارد شدن نرم‌افزارها و سخت‌افزارها هستند.

- خطوط اصلی که ناشران الکترونیک بالقوه را در صورت وارد نشدن به دنیای الکترونیک، تهدید می‌کند از دست دادن سهم فروش آنها در بازار توسط رقباست.

- برای هر دو ناشران بالفعل و بالقوه الکترونیکی، مانع بزرگ، نیاز به سرمایه‌گذاری کلان برای ورود به دنیای الکترونیک است.

- برای هر دو گروه ناشران دلیل اصلی که چرا بازار به کندي ناشران الکترونیکی را قبول می‌کند آشنازی و انس مصرف‌کننده با محصولات چاپی است.

یک محصول الکترونیکی ارائه شوند، استفاده بهتری خواهد داشت. مواردی چون مراجع و موضوعات آموزشی و تجاری تاکنون به صورت الکترونیکی در آمده است. به زودی وقتی که استفاده از کامپیوترهای شخصی در خانه‌ها به صورت بک واقعیت در آید، محصولات الکترونیکی چون سرگرمیها و بازیهای کودکان میهمان دائمی خانه‌ها خواهند شد. ناشران کتاب باید سریع عمل کنند، در غیر این صورت رقبا بازار را به دست خواهند گرفت. آنها می‌بایست قبل از این که دیر شود از فرصت استفاده کنند.

ناشران باید به انتشارات الکترونیکی به جای ترس خوش‌آمد بگویند و از آن استقبال کنند زیرا با حضور انتشارات الکترونیکی بازارهای تازه‌ای ایجاد می‌گردد و امکانات گوناگون و در نتیجه سودهای دراز مدت پدید خواهد آمد. کتابهای چاپی باقی خواهند ماند ولی نفوذ نسبی آن بر ناشران و استفاده کنندگان کتاب کاهش خواهد یافت.

یادداشتها - یافته‌هایی از نتایج پرسشنامه‌ها

- ایجاد بازارهای جدید چه از طرف شرکت‌های انتشاراتی الکترونیکی فعلی و چه از طرف شرکت‌های انتشاراتی بالقوه به عنوان سود اصلی تجاری در نظر گرفته خواهد شد.

- ناشران الکترونیکی و ناشران بالقوه عملیات محاوره‌ای میان انسان و کامپیوتر را به عنوان اصلی‌ترین عامل جذبیت برای استفاده کنندگان می‌دانند.

- ناشران الکترونیکی و ناشران بالقوه منابع مرجع الکترونیکی را به عنوان وسیع‌ترین بازار برای انتشارات الکترونیکی مورد توجه قرار می‌دهند.

- ناشران الکترونیکی و ناشران بالقوه، ناشران سنتی را به عنوان رقبای احتمالی خود در نظر می‌گیرند. ناشران الکترونیکی جاری همچنین شرکت‌های تولید نرم‌افزار و به میزان کمتری شرکت‌های ارتباطاتی را به عنوان رقبای خود محاسب می‌کنند. در حالی که ناشران الکترونیکی، اتحادیه‌های چند ملیتی را رقیب خود می‌دانند، جای تعجب است که کمپانیهای فیلم و موسیقی، تلویزیون و محصولات و بازیهای ویدیویی به عنوان رقیب قلمداد نمی‌شوند.

- ناشران الکترونیکی و بالقوه، شرکت‌های تولید نرم‌افزار و دیگر ناشران سنتی را هم پیمان خود می‌دانند. کمپانیهای مخابراتی ممکن است از نظر ناشران الکترونیکی به عنوان رقیب محسوب می‌گردند، لیکن هم پیمان به حساب نمی‌آیند.

- چاپ و عدم تمايل مردم به تعديل را به عنوان دليل اصلی کندي بازار در پذيرش نشريات الکترونيکي ذکر کرده‌اند. شركتهاي با درآمد کمتر از يك ميليون پاوند بهای سخت افزار را عامل اصلی ذکر کرده‌اند.
- شركتهاي با درآمد کمتر از يك ميليون پاوند محصولات الکترونيکي خود را تنها وسیله سفارش‌های پستي يا بازاریابي مستقیم توزيع می‌کنند. شركتهاي با درآمد بالاي ۵ ميليون پاوند برای توزيع کالاهای خود از راههای مختلف استفاده می‌کنند. اما همه راهها به خرده‌فروشان محصولات الکترونيکي متنه خواهد شد.
- زمانی که تعدادی از موضوعات طبقه‌بندی شده، آموزشی و سرگرمیهای کودکان به وسیله فروشندگان مصارف الکترونيکي توزيع می‌شدند، انتشارات علمی، فنی، پژوهشی، منابع مرجع، و کارهای تجاري به طور عمده از طریق کتاب‌فرشیها توزيع می‌شد. ناشران بالقوه الکترونيکي، چه آنها که محصولات خود را زودتر از يك سال و چه آنها که دیرتر از يك سال وارد بازار می‌کنند، مخاطرات عمدۀ‌ای را که در راه انتشارات الکترونيکي وجود دارد نامشخص بودن وضع بازار و نياز به سرمایه‌گذاری کلان اظهار داشته‌اند. آنهاي که محصولات خود را زودتر از يك سال وارد بازار کرده‌اند اهمیت زيادي به حق طبع داده‌اند. حال آنکه شركتهاي که بيش از يك سال محصولات خود را وارد بازار کرده‌اند، ميزان سريع پيشرفت در تكنولوژي الکترونيک برایشان اهمیت داشته است. اينان همچنین به کم رونقی بازار در ارتباط با محصولات الکترونيکي و عدم آشتاني با تكنولوژي تأکيد داشته‌اند.
- به خاطر درگير نشدن با مخاطرات انتشارات الکترونيکي، رفاقت برای به دست آوردن سهمية بازار برای هر دو گروه کاملاً روشن بود. شركتهاي که محصولاتشان را زودتر از يك سال وارد بازار کرده بودند به پذيرش تكنولوژي جديد در ميان نسل جوان اهمیت می‌دادند. گروه دوم توجه پيشري به کم کردن حق اشتراك کتابخانه داشته‌اند.
- آشتاني با مواد چاپي و عدم تمايل مردم برای تعديل دليل اصلی کندي بازار در پذيرش نشريات الکترونيکي بوده است.
- معيارهای لازم برای به دست آوردن توانایي پذيرش استفاده کنندگان نشريات الکترونيکي، برای هر دو گروه ارزان‌تر شدن سخت افزار و نرم افزار و استاندارد کردن آنهاست. نفوذ
- برای ناشران غير الکترونيکي مسئله اصلی در رویارویي انتشارات سنتي فراوانی کتابها در بازار فعلی است.
- برای نشر الکترونيکي هزینه تحقیقاتي کلان مورد نیاز است. از ۲۱ ناشر الکترونيکي امروزه ۱۶ ناشر برگشت سود سالانه بيش از ۵ ميليون پاوند دارند.
- بازارهای مختلف مصرف خواستار استفاده از رسانه‌های ویژه در تولیداتشان هستند.
- تفريحات، مسافرت و بجهه‌ها خواستار رسانه‌ای شامل تصویر و صدا هستند، در حالی که قانون و کتابخانه‌ها بيشتر مقاضي نوشته‌ها و کتاب هستند.
- تمامی بازارها امکانات محاوره‌ای با کامپيوتر را عامل جلب مشتری می‌دانند. تعليم و تربیت و تفريحات يك وسیله چند رسانه‌ای قوي طلب می‌کند. سرعت و امكان دسترسی به عنوان جاذبه‌های اصلی محصولات حقوقی محسوب می‌شوند، و حال آن که در مورد سرگرمی‌ها و مسافرت‌ها نقش مهمی را بینا نمی‌کنند.
- على رغم مدت زمانی که يك شركت خود را درگير انتشارات الکترونيکي می‌کند، نفوذ بيشتر کامپيوتر در خانه‌ها، استاندارد کردن نرم افزارها و سخت افزارها، ارزان‌تر شدن سخت افزارها و نرم افزارها عوامل بسيار مهم پذيرش مصرف کنندگان است.
- از ناشران الکترونيکي بالقوه و غير الکترونيکي فقط ۸ شركت از ۲۳ شركت برگشت سرمایه‌ای متجاوز از ۵ ميليون پاوند دارند در حالی که ۱۴ شركت از ۱۸ شركت ناشران بالقوه برگشت سرمایه‌ای بالاي يك ميليون دارند.
- شركتهاي که بازگشت سرمایه‌شان بيش از ۵ ميليون پاوند است، شريك احتمالي شركتهاي نرم افزاري هستند. شركتهاي با بازگشت سرمایه‌ای پايان تر از ۵ ميليون پاوند احتمالاً يك ناشر سنتي را به عنوان شريك اختيار می‌کنند. فقط شركتهاي با بازگشت سرمایه بالاتر از ۵ ميليون پاوند، تلویزيون و کمپانیهای ارتباطی را به عنوان رقبیان خود می‌نگرند.
- تنها شركتهاي که بيش از دو سال با نشريات الکترونيکي سروکار داشته‌اند شركتهاي مخابرات راه دور را به عنوان رقبیان احتمالی خود می‌نگرند.
- شركتهاي تازه تأسيس نشريات الکترونيکي با برگشت سرمایه بيش از يك ميليون پاوند به طور رسمي، آشتاني با

یادداشتها

1. Leaver, Ricky. "The Future of electronic publishing for book publishers" *Aslib proceedings*, July/August 1995 vol.47n. 7-8 pp.163-174
2. کارشناس کتابخانه ملاصدرا، دانشگاه شیراز.
3. کارشناس ارشد کتابخانه ملاصدرا، دانشگاه شیراز.
4. Single - source, Multiple - delivery
5. Data Diskman
6. Knight - Ridder
7. Mouse
8. On - Line
9. Off - Line
10. Digital
11. World Wide Web Network
12. Information forum
13. Hypertext
14. Analogue
15. Teledesic
16. Frax
17. Mixed - Media Data
18. Dorling Kindersley's Encyclopedia of Science
19. Nelson
20. Flying Boot

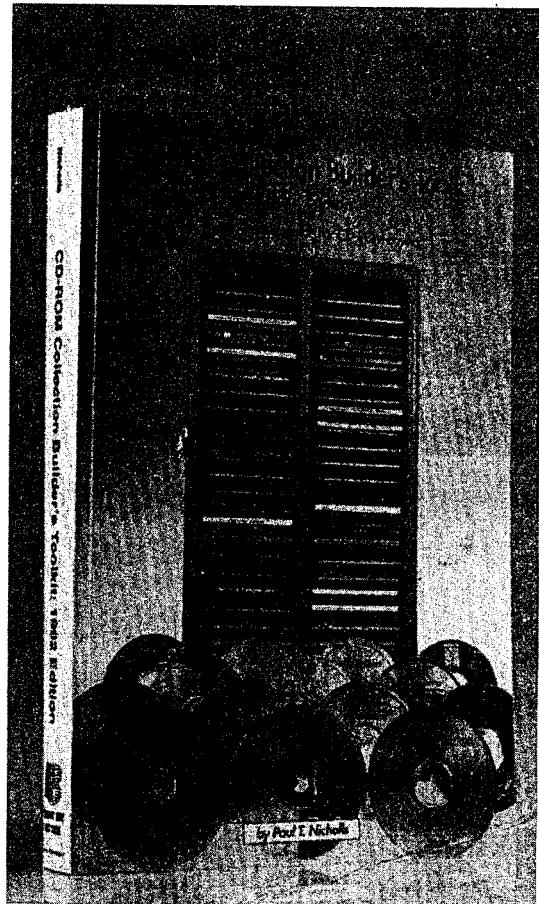
بسیار زیاد کامپیوترها در خانه بیشترین اهمیت را دارد. برای شرکتهای کوچکتر سخت افزار و نرم افزار ارزان تر بسیار با اهمیت است.

- موضوعات طبقه بندی شده به عنوان ابزاری برای ایجاد بازارهای جدید و وسیله اصلی برای بنگاههای انتشاراتی به حساب می آیند. هم سرگرمیهای کودکان و هم آموزش کودکان دو موضوع متفاوت هستند.

- از لحاظ به دست آوردن مقبولیت یا پذیرش مصرف کننده موضوعاتی مانند سرگرمیهای کودکان و یا آموزش کودکان بالاترین امتیاز را برای نفوذ به منازل و دستیابی به نرم افزار و سخت افزار ارزان تر پیدا کرده اند. مخصوصاً نظریه منابع علمی، فنی و پژوهشی، مراجع، و آموزش کمترین امتیاز را برای نفوذ کامپیوتر به منازل دارند. مراجع بازرگانی دارای کمترین امتیاز برای حصول سخت افزار و نرم افزار و بهتر شدن کیفیت صفحه نمایش هستند.

مأخذ

- ALFORD, R.C. CD-ROM inside and out. Byte, March 1993, PP. 197-206.
- ALLEN, D. CD-ROM: Now is the time. Byte, February 1993, P.12.
- BALL, P. Plastics show slim light screen in a new light. The Independent, 20 February 1994.
- BECKETT, A. From press to click. The Independent on Sunday. The Sunday Review, PP. 6-8.
- BEISER, K: CD-ROM - Understanding a newly mature technology. Online, March 1994, PP. 92-95.
- BERRY, N. The Multimedia Encyclopedia of Mammalian Biology. PC Magazine. February 1993, PP. 314-315.
- BIDE, M. Publisher's profile: DK develops in-house skills. Publishing Technology Review, July 1994, PP. 9-11.
- BIDE, M. Publishers must adapt multimedia or lose market share to film makers. Publishing Technology Review, April 1994, PP. 12-13.
- BOOKSELLER. Milia' 94: new media, new fairnew horizons? The Bookseller. 3 December 1993, PP. 30-31.
- BOWER, R.A. Welcome to the second computer revolution: a beginner's guide to CD-ROM. CD-ROM Professional, January 1994, PP. 20-32.
- BUTTI, K.M. Handheld information: the rise of PDAs. Publishing Technology Review, July 1994, PP. 12-14.
- CLARKSON, M. All-terrain networking. Byte, August 1993, PP. 111-116.
- COLE, G. The ultimate learning ald. The Times, 24 June 1994, Infotech Multimedia VIII.
- COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES DG

- FELDMAN, A. The CD mass market arrives. Publishing Technology Review, February 1994, PP. 9-10.
- FELDMAN, A. Making the most of today. Publishing Technology Review, July 1994, PP. 7-8.
- FELDMAN, T. The emergence of the electronic book. BNB Research Fund, report 46.
- FLETCHER, P. Fast track to the future. The Guardian, 12 May 1994, Section 2, P. 21.
- FRITZ, M. How and when will CD-ROM get bigger? CD-ROM Professional, September/October 1994, PP. 20-35.
- GILBERT, C. World of knowledge at the click of a button. The Independent, 6 May 1994, P. 29.
- GLYN-JONES, F. Queueing for a turn. The Times, 17 June 1994.
- GRIFFITH, V. Technology: new tools, old-style newspapers. The Financial Times, 10 March 1994.
- HALSALL, F. Data communications, computer networks and open systems. Addison-Wesley, 1992.
- HEWSON, D. Writing for the screen trade. The Times, 3 June 1994.
- HEWSON, D. How to choose a sound system. The Times, 24 June 1994, Infotech Multimedia IV.
- XIII/E. (1993) New opportunities for publishers in the information services market (main report).
- DAHWA, A. When can a standard be a real standard? CD-ROM Professional, September/October 1994, PP. 112-114.
- DARKIN, C. Giving dictators their head. The Guardian, 28 July 1994, Online P. 21.
- DAVIS, A.W. and BURKE, J. The Mac goes to the movies. Byte, February 1993, PP. 225-228.
- DELPHI CONSULTING GROUP. Electronic publishing glossary. CD-ROM Professional, January 1994, PP. 134-139.
- DENNIS, T. Digital highway approach road. The Guardian, 21 October 1993, Section 2, P. 21.
- DIX, A. Human computer interaction. Prentice Hall, 1993.
- DOULL, M. Hail the multimedia revolution. The Daily Telegraph, 9 October 1993, Section E, P. 2.
- EP JOURNAL CD-ROM facts and figures from TFPL. EP Journal, May 1994, P. 7.
- EP JOURNAL BT to invest in infrastructure. EP Journal, January/February 1994, p. 3.
- FELDMAN, A. Superhighways will change roles of gatekeepers and content providers. Publishing Technology Review, April 1994, pp. 6-7.
- FELDMAN, A. Getting wired: home users boost online services industry. Publishing Technology Review, June 1994, PP. 6-7.
- FELDMAN, A. Old models for new markets. Publishing Technology Review, March 1994, PP. 7-8.

